

Pravila i preporuke za pisanje poruka na e-mail listama

1. **Nemojte** slati poruke koje su napadački orjentisane, sarkastične, optužujuće ili takve da napadaju nekog lično ili organizaciju, ustanovu i sl. Ako nameravate da pošaljete ljutitu poruku, preformulišite je i pročitajte još jednom.
2. **Ne pričajte ako nemate šta da kažete:** Ovo pravilo deluje besmisleno, ali većina ljudi pošalje poruku koja kaže jednostavno "I ja, takodje" ili "Slažem se". Ovo samo povećava broj poruka svakom članu liste, bez ikakvog značaja.
3. **Koristite opisne linije naslova (Subject):** Kada pišete novu ili odgovarate na poruku budite sigurni da linija naslova opisuje vašu poruku što je moguće bolje. Nikada ne šaljite poruku sa linijom naslova "Pomozite!" kada možete napisati npr. "Potrebna pomoć oko izrade Quad antene."
4. **Identifikujte se:** Većina e-mail programa vam omogućava da definišete svoj potpis koji će se pojavljivati na kraju svake poruke koju pošaljete. Vaš potpis treba da ima najviše četiri linije i treba da uključi vaše ime i e-mail adresu. Takodje, možete uključiti svoj website (ako ga imate), kao i zanimljivu izreku ili neku karakterističnu liniju. Ne uključujte svoju poštansku adresu, broj telefona ili "ASCII umetnost" (sličice nacrtane od simbola).
5. **Kada odgovarate, citirajte relevantne delove originalne poruke:** Većina e-mail programa omogućava način da "citirate" tekst poruke na koju odgovarate. Kada drugi čitaju vaš odgovor, možda se neće setiti na koju tačno poruku odgovarate, tako da uključivanje citata stavlja vašu poruku u kontekst. Sa druge strane, obrišite delove koji nisu relevantni, tako da oni koji čitaju ne moraju da prolaze kroz uvode, potpise i ostale stvari koje se ne tiču vaše poruke.
6. **Odgovarajte privatno kada vaša poruka nije od interesa grupi:** Kada odgovarate na poruku, razmislite da li da je pošaljete grupi ili osobi na koju se poruka odnosi. Ako zaključite da se poruka tiče grupe, pošaljite je na e-mail listu. Ako želite da kritikujete, pitate osobu privatno, ili pitate nešto što nije tema liste, pošaljite odgovor direktno osobi, koja je napisala poruku, na ličnu mail adresu.
7. **Ne šaljite lančane poruke:** Ovo važi nezavisno od toga koliko lančana poruka izgleda zabrinjavajuće! Ne šaljite poruke na listu ako lično ne znate da je informacija tačna. Ne šaljite poruke koje vam nude da "brzo zaradite novac" koje su kao i sve piramidalne šeme, ilegalne. Jednostavno, samo obrišite lančana pisma i ne prosleđujte ih.
8. **Zabranjeno je slati sledeće tipove poruka:**
  - a) uvredljivog sadržaja zbog nacionalne, rasne, polne ili verske pripadnosti, kao i svih drugih uvredljivih poruka koje vređaju ličnost i dostojanstvo osobe o kojoj pišete.
  - b) kršenje autorskih prava
  - c) lažno predstavljanje
  - d) poruke koje nisu u skladu sa HAM spiritom
9. **Pre nego što pošaljete poruku** u neku grupu, upoznajte se sa **sadržajem grupe**, sa temom o kojoj diskutujete, kao i da li je tema već odradjena. Najbolje je pratiti razgovore neko vreme pre nego što se upustite u slanje poruka.
10. Vrlo često, ono što je **dozvoljeno u jednoj grupi, u drugoj nije.**
11. Podrazumevajte da sagovornici zastupaju **isključivo svoje lično mišljenje**, osim ako su to eksplicitno naveli u poruci. Ako vam se nečije ponašanje ne dopada, ne učestvujte u raspravi sa njima. Takodje, ne krivite administratore za tuđe ponašanje, ali im se požalite na lični mail kako bi svojim autoritetom uticali na njihovo ponašanje.
12. Ukoliko **greškom** pošaljete poruku na neodgovarajuću grupu pošaljite i **izvinjenje** i/ili pokušajte da otkazete svoju prethodnu poruku (cancel).
13. **Koristite filtere.** Ukoliko vam se ne sviđaju poruke nekog autora ili odredjena tema, stavite autora ili temu (Subject) u filter.
14. **Pravilo o prikačenom fajlu** (attachment) max MB, veličina slike...
15. **Kaznene odredbe (BAN)**
  - a) **Opomena**, Izriče je moderator foruma, navodeći koja tačka pravila je prekršena i objavljuje je na forumu.
  - b) **Privremeno isključenje na 7 ili 30 dana zavisno od težine prekršaja**, nakon izricanja opomene, a u slučaju ponavljanja isključuje se, privremeno na 7 ili 30 dana, sa navođenjem koja tačka pravila je prekršena,
  - c) **Trajno isključenje sa liste, ako se prekršaj ponovi nakon privremenog isključenja od 7 ili 30 dana.**